

Kmetijski list

Glasilno „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
celoletno . . . . . K 50—
pololetno . . . . . 25—
Posamezna številka . . . . . 1—

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:
1 mm ins. ravnega stolpiča stane za: K 1—
male oglase 1/50
uradne razglase . . . . . 2—
reklame . . . . .

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Brez dela in brez žrtev ni zmage.

Zakon življenja je tak, da tudi najpravičnejša in najsvetejša misel ne zmaga brez dela in brez žrtev. Sam Bog je posvetil to resnico, ko je za odrešenje človeštva žrtvoval svojega edinega Sina, ko je pripustil triumf svoje cerkve šele potem, ko so pretrpeli tekem treh stoletij prvi kristijani vse muke, ki si jih je sploh mogel izmisliti človeški duh.

Trden in neomajen je ta zakon in reči moramo, da je vsaka misel napačna, ki zmaga brez boja, da je vsaka misel usojena smrti, če ni preizkušena v trpljenju in posvečena po delu.

Človeški duh je čisto tako slab, da se zboji težkega križa, ki mu ga nalaga življenje s svojimi zakoni. To opazamo zlasti v časih naravnega propadanja. Zato je nekaj naravnega, če je tudi dandanes vse polno ljudi, ki hočejo, da bi zmagala naša misel kar naenkrat in trajno, ne da bi oni delali in žrtvovali zanjo. Neizpremenljivi so zakoni življenja in na ljubo poedincev se ne omehta življenje, najmanj pa na ljubo takih, ki se boje dela in žrtev.

Naša kmetijska misel popolne osamosvojitve kmeta, njegove gospodarske, politične in kulturne svobode, je sveta in vzvišena misel. Ker zavisi blagor vsega človeštva od njene zmage, zato jo tudi poznajo in časte vsi kulturni narodi sveta.

Prav zato, ker je naša misel tako visoka in tako pomembna, pa je potrebno se za njeno zmago boriti in za njeno veljavo delati in se, če treba, v njeno slavo tudi žrtvovati. To je posebnost vseh velikih idej, in sicer globoko utemeljena posebnost! Ne samo zaradi tega, ker zasluži velika ideja tudi veliko dela in velike žrtve, temveč pred vsem zaradi tega, ker ima vsaka velika ideja močne in številne sovražnike.

Kristusova vera je imela proti sebi ves poganski svet in najbolj je bila preganjana in zaničevana zaradi njene največje vrline, ker je priznavala namreč sužnjem iste pravice kakor prvim mogotcem sveta. Zaradi tega so preganjali vse, ki so propovedovali evangelij enakosti, čeprav so občudovali moralno višino nove misli.

Slično je z našo kmetijsko mislijo. Tudi njeno resnico uvidevajo ljudje, toda vseeno ima proti sebi močne in številne sovražnike, ker daje pravico onim, ki so bili in so še ne dosti manj kot sužnji mogotcev sveta. Ze zaradi sovražnikov naše misli je treba delati za zmago te misli in potrebno je doprinašati žrtve in — potrpiti.

Nič ne pomaga, če je kaka misel še tako resnična. Ljudska slepota obstoji še vedno na svetu in še danes ne priznava velika večina ljudi niti od Boga razodete resnice.

Zategadelj je prva naloga vsakogar, da se bori proti ljudski slepoti. Tudi Kristus je poslal svoje učence po vsem svetu in jih obdaril z vsemi darovi zato, da so mogli razširjati božjo pravico in premagati ljudske zmote. Enaki apostoli moramo biti mi. Od hiše do hiše, od vasi do vasi moramo oznanjati svojo misel, da preženemo ljudsko slepoto in pomorimo resnici do zmage.

Kakor apostoli, tako neumorni oznanjevalci svoje misli moramo biti mi in ne samo to, tudi tako neustrašni, tako neomahljivi kakor so bili apo-

stoli Mučeniška krona diči apostole in mučeniška kri je bila najsilnejši zaveznik Kristusove misli. Tudi naša misel je povečana s krvjo mučeničnikov, kajti pred okroglo 350 leti so dali tisoči naših prednikov svoje življenje in svojo kri za njeno zmago. Bodimo vredni mučeničnikov in bodimo požrtvovalni! Zgolj od naše požrtvovalnosti in od našega dela je odvisno, ali zmaga Stara pravda, ali pa bo slovensko kmetijsko ljudstvo še naprej sluga gospode. Ker je odločitev v naših rokah in ker odločimo o zmagi mi sami, zato storite, kmetovalci, svojo dolžnost, zato delajte, zato se žrtvujte!

Da bi premagali vstajajočo Kristusovo misel, so si njeni nasprotniki izmislili celo kopo laži, da bi s tem preotili ljudstvo, da ne bi sledilo nauku apostolov. Toda prvi kristijani so bili tako neomahljivi, da jim nobena kleveta ni mogla omajati njih vere in nobena laž uničiti njih zaupanja. In prav zato so doživeli tudi zmago!

Enako je z nami! Ne nasedajte vsaki laži, ne verujte vsaki kleveti, temveč počakajte, da začujete tudi glas obrekovalca! Resnica se zve le takrat, kadar se zaslišita obe plati. Zategadelj ne nasedajte hujskačem! Kdor hoče zmago, jo mora nositi v svojem srcu in mora biti trden v veri in neomajen v zaupanju. Kdor menja svoje prepričanje tako pogosto kakor svojo srajco, ni mož in ni vreden zaupanja.

In še eno! Na svetu je pač tako, da ne gre nobena stvar po tistem redu kakor bi človek hotel. Zato je treba potrpiti. Prazno zabavljanje ne pomaga, še manj pa sirovo prekljanje. Veliko bolje stori tisti, ki, namesto da bi na široko govoril, zagrabl sam za delo in potrebno izvrši.

Dasi so imeli prvi kristijani ves svet proti sebi, je zmagala vendar njih misel, ker so imeli pred očmi vedno le misel in ne samih sebe, ker so bili nepremagljivi v veri, neskončni v ljubezni in ker so tudi v najtežjih prilikah zaupali na Boga. To je bila skrivnost njih zmage in enaka je skrivnost za našo zmago.

Delo in žrtve dasta podlago tej skrivnosti, delo in žrtve sta njena izvršitelja.

Zategadelj delajte in žrtvujte, kajti brez tega ni prav nobene zmage Stare pravde!

Kmetov ne boste sleparili!

V «Slovincu» z dne 13. oktobra je razglašen bombastičen «protest» klerikalnega poslanca in profesorja gospoda Toneta Sušnika.

V tem protestu se jezi klerikalni veljak nad trošarinskim zakonom iz leta 1920. in nad njegovim pravilnikom z dne 7. septembra 1920. Iz dobro razumljivih razlogov pa ta gospod ne pove, da je bil takrat, ko se je zakon sestavljal, v vladi kot «silno vpliven minister» dr. Korošec, in čisto zamolči tudi pomembno dejstvo, da je ta zakon predlagala ljubljanska klerikalna vlada, tedaj ko še ni bilo v Beogradu teh preklicanih samostojnežev. Prav lepc pa priznava gospod Sušnik, da so se v omenjeni zakon in pravilnik sprejete ostre odredbe sedaj zelo ublažile, da se kmetom-producentom po novi izpremembi več ne odkazuje, koliko vina smejo v svojem gospodarstvu porabiti brez trošarine, da ne plačajo trošarine kmetje, kakor je bilo to

prvotno določeno, temveč da jo plača šele kupec. Dasi gospod Sušnik vse to priznava, pa vendar ne pove, da so se vse te izpremembe, ki so v korist kmetovalcev, izvršile na zahtevo ministra Pucelja in naših poslancev, in da so se s tem popravile krivice, ki so bile sklenjene v škodo slovenskega kmeta na zahtevo slovenskih klerikalcev. Tako morajo ministri Pucelj in naši poslanci po vrsti popravljati sedaj vinogradnikom sovražne zakone, ki so jih predlagali in sklepali klerikalci.

Sedaj pa pride član klerikalnega kluba, ponižen sluga bivšega ministra dr. Korošca, katerega podpis se blišči na tem ostrem in pozneje od naših tovarišev poslancev popravljenem zakonu, ter protestira in zahteva tisto, kar je naš minister z našimi poslanci vred že dosegel! Večjeja slepomišenja si pač ni mogoče misliti!

Naši poslanci so zahtevali od finančnega ministra tako izpremembo izdanega pravilnika, da ne bo treba kmetom-vinogradnikom naznanjati pridelanega mošta, dokler ne dobe kontrolnega lista, potem ko so vino prodali.

Finančni minister je izjavil, da nič ne ve o tem, da bi bilo treba producentom vina naznaniti njih zalogo vina, ker le-ta ni podvržena trošarini. Če se pa tako naznanilo vendar zahteva, je to le preostanek naredbe, ki jo je izdala takozvana srečna in proslavljena avtonomna vlada v Sloveniji, ki je za časa slavne Brejčeve vlade predpisala to določbo, ki je na žalost še danes v veljavi in se bo razveljavila na zahtevo naših poslancev.

Taki prijatelji kmeta so naši SLSari ali «kmetijski zvezarji»! Naj le še naprej kriče «Živela avtonomija!»! Ta sličica je lep primer, da imamo mi kmetje presneto malo vzroka navduševati se za «avtonomijo», kakršno si žele klerikalci.

Železnica Kočevje-Brod Moravice.

Pod gorenjim naslovom je poslal v slovenske časopise g. A. Kajfež članek, ki prav jasno kaže, da začne pri vsaki stvari, če zmanjkajo argumenti — robatost.

Dosedanja izvajanja glede te železnice so bila strogo stvarna in tudi nadalje bom obravnaval zadevo le s stvarnega stališča. Veseli me, da se je priznal g. Kajfež javno za duševnega očeta Musilove trase, s čimer je razjasnjeno in opravičljivo stališče g. inž. Musila.

Za prijazno povabilo, naj grem gledat Kajfeževo traso, se zahvaljujem. Dotične hribe poznam, pragozde sem pa tudi že videl. Da zna g. inž. Musil dve dani točki po odkazanem terenu brezhibno zvezati z železniško progjo, o tem sem prepričan, ker je g. inž. Musil na glasu kot strokovnjak. Zato mi ni treba, da bi šel pogledat njegovo traso, poudarim le, da je na Slovenskem mnogo za železniške gradbe pripravljene terena, pa vendar na njem ne gradimo železnic. So namreč še drugi oziri merodajni, ne samo teren. Za pregled in polaganje tras so karte, s pomočjo katerih se šele dobi pravi pregled in na podlagi katerih se more presoditi pomembnost prog s splošnih vidikov. Potem se gre šele v teren, da se eventualno izpre-

meni progja po terenski kakovosti. Ko je to izvršeno, se šele trasira v terenu in gradi. G. A. Kajfež pa začneja graditi hišo pri strehi; najprej trasira v terenu in nato šele poizkuša utemeljevati progjo z občekoristnih ozirih. Nobeno čudo ni, če je potem ogromna večina javnosti proti njemu. To more sicer g. A. Kajfeža jeziti, toda pomisli naj, da je sam kriv in da mu pomagati ni mogoče.

G. A. Kajfež hoče pravo delo! Dobro — toda to njegovo delo bo pravo le za nekaj oseb, ne sme pa poudarjati, da bo v prid javnosti, ne sme se istovetiti z vso Slovenijo ali celo z državo.

Če mu je bilo na tem, da bi zgradil zvezo Slovenije z morjem kot glavno progjo, zakaj pa ni sklical shodov, preden je začel svoje trasiranje in zakaj ni povabil vse merodajne faktorje na razgovor, predvsem zastopnike vlade in vojaštva, Dolenjce, Belokranjce, Poljance in obmejne občine hrvatske? Ker tega ni storil, je čisto jasno, da je hotel ustvariti nekaj lokalnega, kar bo služilo privatnim svrham. Če pa to zanika in poudarja, da bo to glavna progja, potem hoče postaviti vlado pred gotovo dejstvo in ji vsiliti traso.

Tu ni govora o nevoščljivosti; nasprotno se privoščim Vam Vašo progjo. Občudujem Vašo energijo in jo bom še bolj, če si zgradite železnico sami. Protestiram proti temu, da se hoče vpreči državni denar za manj pomembno lokalno, pri tem pa izigrati druge javne koristi.

Zato sem se čutil poklicanega, strogo stvarno opozoriti na nedostanke Vaše trase, g. Kajfež. Ako imenujete to «brezpomembno preklanje, nevoščljivost, slepljenje naroda, zbadanje, ravnanje in mlatenje prazne slame», je to mala zamenjava. Pripomnim še, da ste se zmotili glede kruhoborstva. Kruhoborci smo namreč vsi in tudi Vi ste bili kruhoborec; če se sklepa po Vaši trasi, ste to tudi še posebno danes. Razlika je samo ta, da delamo drugi v svojem kruhoborstvu za javen in državen interes; med tem ko hočete Vi le pomnožiti svoje milijone. Vam seveda tega ne zamerim in Vam privoščim, toda le, dokler ni pri tem prizadeta, oziroma oškodovana, javna ljudska dobrobit.

Inž. Al. Hrovat.

Kulpa naj ostane meja! Odločna beseda Bele krajine.

Na povabilo črnomajske občine so vse belokranjske občine sprejele protest, ki se glasi:

Svetovni vojni je sledilo ujedinjenje in osvobojenje našega naroda. Vsi, tudi Belokranjci, smo z veseljem pozdravili ta dogodek, posebno pa svobodne in moderne volitve v naš državni zbor. To naše veselje pa je v zadnjem času potemnila vest, da se resno misli odcepiti Belo krajino od Ljubljane in jo priklopiti hrvaškimi oblastvom. Vsled tega smo se odločili Belokranjci, da odločno protestiramo zoper vsako tako odcepitve, in sicer iz teh-le razlogov:

1.) Reko Kulpo smatramo za najnaravnejšo mejo.

2.) Bela krajina ni bila nikdar pod hrvaško upravo in je bila vedno upravljana iz Ljubljane.

3.) Ljudje so se v teku stoletij tako navezali na Kranjsko, posebno na

Ljubljano in Novo mesto, da težijo gospodarsko k Ljubljani in k Novemu mestu, čeprav jim je Karlovac veliko bližji.

4.) Beli krajini je bila Ljubljana kot glavno deželno mesto vedno tudi središče kulture, narodne probude in vseh uradov.

5.) Naših 4730 volilcev bi ostalo v primeru odcepitve brez svojega narodnega poslanca. Pri prihodnjih državnoborskih volitvah bi se naši glasovi izgubili v morju nezanesljivih in žalostnih strankarskih političnih razmer, ki vladajo na Hrvatskem.

6.) Za enkrat ne moremo zaupati hrvaški upravi, ki jo mi kot neposrednji sosedje dovolj poznamo.

Proti nameravani odcepitvi Bele krajine od Kranjske govore torej važni zgodovinski, gospodarski, kulturni, naravni, upravni in politični razlogi. Bela krajina je bila v časih stare Avstrije in je na žalost še dandanes strašno zanemarjena vzlic njenim prirodnim bogastvom in čeprav je Belokranjec vsled svoje dobroščrnosti in nadarjenosti vreden vsega spoštovanja. Narod v Beli krajini je trdno prepričan, da leži vsa njegova sreča zgolj v njegovem dosedanjem naravnem središču, to je v Ljubljani.

Odločno protestiramo proti nameravani odcepitvi ter prosimo naše poslance, naj možato in odločno preprečijo vsako priklopitve Bele krajine k hrvaškim oblastvom.

Kulpa bodi naravna meja!

Pogranične čete.

Ze v prejšnji številki «Kmetijskega lista» smo bili prisiljeni povzdigniti svoj glas proti nerednostim in zločinom, ki se gode v Sloveniji vsled prihoda takozvanih pograničnih čet. Sedaj pa se je pripetil na Gorenjskem dogodek, ki kriči naravnost do neba in vsled katerega je nujno potrebno, da se v blagor države likvidirajo pogranične čete, sestojče iz Rusov.

V Ratečah se je vračal dne 21. t. m. eden izmed naših najboljših pristavev, oče šestih otrok, s svojega polja, ki leži na zasedenem ozemlju. Ker je bila spričo tihotapstev izdana stroga odredba, da se ne sme nihče pustiti čez mejno črto po šesti uri, se je naš tovariš podvzval, da bi prišel domov še pred to uro. Zakenil pa se je za nekaj minut. Laška straža ga je pustila vseeno mirno čez mejo, ustavil pa ga je vojak pogranične čete in ga ni pustil domov, dasi je imel do svoje hiše le 30 metrov. Ko so zaznali ljudje za prepir, so prihiteli iz vasi in rotili Rusa, naj vendar pusti posestnika domov. Vse zaman! Vsled krika ljudi se je začel plašiti konj in posestnik je imel največje težave, da je mogel konja sploh zadržati. Med tem je sprožil Rus puško in krogla je predrla pljuča in srce posestniku, ki je ostal na mestu mrtev. Razburjenje ljudstva je bilo nepopisno. Samo pametnemu nastopu orožnikov se je treba zahvaliti, da ni prišlo do najhujšega.

To je v suhih besedah popis zločina, ki ga je izvršil ob meji Rus, član pogranične čete. Zločin je tako neodpustljiv in tako grozen, da smatramo za svojo dolžnost, v interesu države in ljudstva izpregovoriti resno besedo o pograničnih četah, obstoječih iz Rusov.

Ze priprost razum ve, da spada na mejo v miru samo človek, ki razume jezik obmejnega ljudstva. Kako vendar more pogranični vojak kontrolirati potne liste in druge dokumente, zasliševati ljudi, če ne razume prav nič jezika, v katerem so izvestne listine sestavljene. Brez vsega mu lahko vsakdo pokaže čevljarjev račun, pa bo prav tako držalo, kakor če mu pomoli pred nos potrebni dokument. Pomisliti je treba, da je večina Vranglovih vojakov nepismena in popolnoma nenaobrazena.

Toda, če bi bilo samo to! Rusi, pa naj bodo stokrat Slovani, niso naši državljani in nimajo nobenega interesa za našo državo. Del teh Vranglovcev služi pri Bolgarjih, dosti jih je v Budimpešti in jutri bodo pri Italijanih, če jim bodo le-ti zagotovili lepše življenje. Ze od nekdanj velja v vsaki dobro urejeni državi načelo, da sme nositi puško le državljani. Vojaška puška pomeni odlikovanje državljanov, ki naj ga ne državljan ne doseže. Država kakor tudi narod, ki si pomaga z najemniki ali ki nima vojakov - državljanov, taka država in tak narod sta bila še vedno in bosta tudi vedno obsojena poginu. Ze iz načelnega stališča: Ruse se naj odstrani iz pograničnih čet in sploh iz vojske!

Toda tudi iz drugih vzrokov. Rus je manjvreden vojak. On izvršuje svoje obveznosti le pod najstrožjim režimom, kakršnega pri nas ni. Poleg tega je naziranje ruskega vojaka tako, da je pri nas nemogoče. Ruski vojak je viden v muhiku brezpravno paro. Naš kmet pa ni noben muhik, temveč on je polnopraven državljani. Bodite uverjeni, da bi Rus v Ratečah gospodu v cilindru tudi o polnoči mirno pustil prestopiti mejo. Iz pritožb, prihajajočih iz Štajerske, vemo dalje, da so ruski komandanti absolutno slabi. Ker se pri četah ne prikažejo, zato morejo uganjati vojniki vsakovrstne nasilnosti, kakor tatvine, posiljevanje žen in drugo. Iz Notranjskega pa poročajo, da puščajo Rusi tihotapce radi preko meje, česar srbski vojak ni nikdar storil, kajti Srb je vojak, ki se slepo ravna po ukazu, Rus pa se ravna po ukazu samo tedaj, kadar je njegov poveljnik v bližini.

Zategadelj pravimo z vsem podarkom in izjavljamo, da ne bomo prej odnehali, dokler ne bomo dosegli ugodne rešitve te kočljive zadeve.

Vsled načelnih vzrokov, neznanja jezika, slabše vojaške morale in malomarnosti ruskih oficirjev morajo biti pogranične čete sestavljene samo iz naših ljudi!

Namera vlade, ko je stvorila iz Rusov pogranične čete, je bila gotovo najboljša. Popolnoma razumemo, da morajo Rusi, če so že v naši državi, opravljati kako delo! To stališče tudi popolnoma odobravamo. Iz tega pa ne sledi, da mora biti Rus ravno vojak. Vsako delo je častno in dostikrat bolj potrebno kot pa vojaška služba, kakor si jo mislijo Rusi.

Krivo potrebujemo železnico iz Prekmurja, enako potrebna je železniška zveza na Reko, v Ljubljani je nekončana poglobitev Ljubljaniče, naravnost škandal za mesto, in stanovanska beda kriči po delu. Zakaj ne bi tega dela opravljali Rusi? Zakaj si ne bi z občekoristnimi deli pridobili pravico do gostoljubja?

V korist naše države, vsega ljudstva kakor tudi Rusov samih bo, če se jih porabi za taka dela in pod stroгим nadzorstvom. Pripomnimo, da je slednje nujno potrebno. Samo na ta način bo vprašanje ruskih vojakov med nami rešeno tako kakor je potrebno.

Če bi se pa smatrali Rusi predbore za tako delo, potem naj ne bo več mesta zanje v naši državi in naj gredo v druge države, kjer bodo opravljali radi vsa taka dela, kakršna smo pričakovali mi od njih, in sicer pod stokrat slabšimi pogoji.

Ker politika ne pozna sentimentalnosti, zato Ruse vun iz pograničnih čet!

Da bi trpelo vse naše ljudstvo, da bi izgubila naša država še poslednji konček ugleda, tega na noben način ne bomo pripustili in zahtevamo, da bomo vselej in povsod, da se bo napravil v tem oziru krivo potrebni red.

Med ljudstvom ti — zategadelj skrbite merodajni krogi, da ne izbruhne požar!

Krvavi boj zaradi napovedi vinskega pridelka.

Se stojimo pod žalostnim vtiskom nesrečnega boja, ki se je odigral pred kratkim med vinogradniki ter finančnimi kontrolnimi organi in orožniki v Grčevju pri Novem mestu zaradi naznanila letošnjega vinskega pridelka in ki je končal z eno človeško žrtvijo in z več ranjenci.

Povod temu dogodku je dala nagla izvedba finančnega zakona, po katerem mora vsak producent naznaniti finančnemu oblastvu v 24 urah svoj letošnji vinski pridelek.

Preudarni in zakon poznajoči vinogradniki so to brez obotavljanja storili, protivili pa so se temu zakon nepoznajoči producenti in ljudje, ki smatrajo vsako tako napoved kot podlago za večje obdačenje. Prav zaradi tega jim je tudi vsaka nepoznana uradna oseba sumljiva, zlasti če finančni organi, če pridejo nenedoma v njih klet in če prično tam meriti in zapisovati njih pridelek. Če je pa neveden vinogradnik pravočasno po zaupnih osebah poučen, za kaj gre, in če je prepričan, da niso zahtevana naznanila z nobenim povišanjem davka v zvezi, potem se navadno nihče predpisani zahtevi ne protivi.

Javnost je torej prepričana, da je spredaj navedeni obžalovanj vredni dogodek zakrivila le nevednost s strani vinogradnikov in preneglelost v izvršitvi tega zakona s strani uradnih organov.

Take naredbe se morajo vinogradnikom v vsakem primeru najprej raztolmačiti in pojasniti pravočasno osebno ali pa potem raznih časnikov, osobito strokovnih listov, in s ponovno občinsko razglasitvijo. Najboljši uspeh se pa doseže z večkratnim naznanilom s prižnice v cerkvi.

Dalje se za taka naznanila tudi ne sme določevati prekratek rok, marveč razglasiti se mora kaj takega vsaj en teden ali dva tedna po izvršeni trgatvi, oziroma izvršenem sprejanju ali vkletenju mošta, odnosno vina. Pomisliti je vendar treba, da je večina vinogradnikov jako oddaljena od naznanilnega kraja in da se med tednom težko loči od svojega dela in svojih poslov, zlasti če zamudi s takim potovanjem ves dan. Najraje opravi vinogradnik tak posel ob nedeljah ali ob slabem vremenu, ko se torej od doma brez skrbi in večje škode lahko oddalji.

Upamo, da bodo koraki, ki so jih merodajni faktorji glede izpremembe tega postopanja podvzeli, dosegli na višjem mestu zaželjeni uspeh. Do takrat pa, da se to izvrši, svetujemo vsem vinogradnikom, naj se v lastno korist nikdar ne protivijo veljavnim naredbam, ker niso le-te v prav nobeni zvezi z domnevanim povišanjem davka.

Fr. Gombač v Ljubljani.

Prevzemanje konj za vojaštvo.

Posebna vojaška komisija je te dni prevzemala za vojaško službo potrjene konje.

Način prevzemanja ni bil tak, da bi se bil oziral dovolj na potrebe kmetijstva. Mnogim gospodarjem je bilo odvzeto zadnje vpreženo živinčje za trensko pripravo. Dotičniki, ki imajo za topništvo sposobne konje, še niso bili pozvani, da jih pripeljejo. Način prevzemanja pa je napravil dosti razburjenja, četudi so se cenitve vršile primerno, ker bo kmetu sedaj vendarle manjkala vprega.

Bolje bi bilo, ako bi komisija vsako živinčje takoj plačala, da bi si kmet mogel kupiti drugo. Ko bi bila po završeni akciji glede ekscesarja Karla ta živina zopet prosta, naj bi jo vojaški erar prosto prodajal. Razlika v nakupni in poznejši prodajni ceni pa bi bilo treba kriti z odškodninami, ki bi jih morala dati Madžarska.

Nadalje bi bilo zelo pametno, ko bi tisti evidenčni urad, ki je določal o tem, kdo naj prižene vpreženo žival, pozval poprej župane ali pa zapornike občin k izjavi, kdo naj da živino, kajti marsikateri kmet, ki je imel ob zadnjem popisovanju samo enega konja, ima sedaj tri ali štiri konje, drug kmet pa ima zopet še vedno samo enega konja. Kmete z enim konjem bi se lahko oprostilo in pritegnilo bolj take kmete, ki imajo po več konj in ki bi jih tudi po večini prostovoljno dali.

Na dan prevzemanja konj v Ljubljani je bil na mestu navzoč za SKS. tovariš dipl. agr. A. Jamnik, ki je deloval na pomirjenje razburjenja, na primerno ocenitev sposobnih konj in priprege in zlasti na to, da se breje kobile niso jemale.

V splošnem sicer ne očitamo nikomur ničesar, vendar poudarjamo, da bi se dalo z večjim premislekom vso stvar točneje, pravilneje, v zadovoljnost kmeta kakor tudi v gmetno korist države izvesti, zlasti glede plačevanja konj.

Ožigosati moramo to, da se ljudi povabi za deveto uro, komisija pa se sestane in začne posloovati šele ob pol dvanajstih. Vsi, ki se jih tiče, naj smatrajo to za dobrohotno opozorilo, da bo drugič postopanje urejeneje in točneje.

Pokrajinske vesti.

(Možje in žene!) Po deželi opravljajo zopet razni hujskači svoj podli posel. So to ljudje, ki znajo samo eno: živeti na račun delovnega ljudstva. S hujskaštvom pa hočejo to prikriti in dostikrat se jim njih zlobna namera tudi posreči. Možje in žene! Brezobzirno v boj proti hujskačem! Povsod jih javno zavračajte, najhujše pa naznačajte orožnikom! Hočemo mir in red v deželi, hujskači pa hočejo nemire, da bi mogli v kalnem ribariti. Zato proti njim brezobzirno v boj, zakaj le tako se obvarujemo hudih posledic!

(Ljubljanski občinski svet) se ne more vsled vladnoželjnosti klerikalcev konstituirati. Zgodilo se je torej tisto, kar smo mi prorokovali, da so bili socialni demokrati in narodni socialisti potegnjeni kljub temu, da so dobili županstvo, oziroma podžupana. Politika svaštva ni vedno na mestu!

(Radikal.) V Kočevju je prišel izhajati nov list z imenom «Radikal», ki je glasilo radikalne stranke v Sloveniji. Kljub veliki pomoči nemških Kočevjarjev pa je le malo izgleda, da bo ustvaril list tla za radikalno stranko, ki je v Sloveniji pač popolnoma nepotrebnna.

(Pozor, kmetovalci ljubljanske okolice!) S prvim novembrom je dovoljena v Ljubljani samo neposredna prodaja mleka. Kmetovalci smejo torej še prodajati svojim strankam mleko v Ljubljani, toda imeti morajo potrđilo županstva in stranke, da redno dostavljajo mleko v Ljubljano. Tako potrđilo je treba obnavljati vsak mesec.

(Važno za vinogradnike, gostilničarje, mesarje, prodajalce, kupce goveje živine i. dr.) Sestavljen sem knjigo, s pomočjo katere si lahko vsakdo hitro izračuna obseg, površino in vsebino vsakovrstnih ploskev in posod. Potrebno je le, da zna dvoje števil seštevati in eno število odštevati. Tako na primer se more izračunati po moji knjigi vsebina sode, vehe itd. Nadalje se more ugotoviti množina tekočine v nepolnih sodih in dognati živa teža goveje živine, ne da bi se živina tehtala. — Knjiga bo imela ročno obliko (9 cm široka in 14 cm dolga). V platno vezana bo veljala s poštnino vred le 34 kron. Knjiga se naj naroča pri «Državni finančni kontroli» v Ljubljani, in sicer najkasneje do dne 15. novembra. Naročilo je treba pridelati vsaj 17 kron, to je polovico, kar bo veljala knjiga. — Zalagatelj.

(Brihtni «Avtonomisti».) Na naša utemeljena izjavljanja je odgovoril «Avtonomist» tako-le: «Kmetijski list» piše, da imamo mnogo denarja. Če nam da tudi minister Pucelj nekaj denarja, ga bomo imeli še več! Take oslarije govore otroci v prvem razredu in pa brihtna gospoda pri «Avtonomistu». Bralci «Avtonomista» morajo imeti pač okovane želodce, da to prenašajo.

(Višek.) Samega sebe je prekosil «Slovenski gospodar», ko je napisal v svoji 43. številki, da hočejo demokrati in samostojni zabraniti priljubljeno staro in pravico ljubo glasilo — «Slovenskega gospodarja». Odkar izhajajo na Slovenskem listi, še ni bila napisana taka laž. «Gospodar» in pravica! To sta dva pojma, ki se sovražita kakor ogenj in voda. Kje na svetu pa je še list, ki bi napisal toliko laži in toliko klevet, kakor jih je izlil iz svoje gnojnice «Slovenski gospodar»? Grda laž je tudi, da bi bil «Slovenski gospodar» priljubljen list. Pač pa je resnica, da je «Pijani gospodar» priljubljeno glasilo pijancev in sirovežev. Kar se tiče starosti, se mu pa le-ta že obdružno pozna, kajti «Gospodar» je zlobudrav in obrekljiv tako kot najbolj navdušena kofetarca. Častitljiv pregovor sicer pravi, da lastna hvala smrdi, ampak «Gospodarijevi» naročniki imajo očitno tako jelekne nosove — la sploh smrdu več ne čutijo. Ali na so se «Gospodarijevega» smrdu že tako nalezli, da so izgubili čut za vsak smrdu.

(«Da nas bodo razumeli cenjeni štatalci».) Pod tem naslovom je napisal «Pijani gospodar» ono nebeško laž o svoji pravico ljubi. In da bi mu bralci bolj verjeli, se je takoj v naslovu krepko zlagal. «Gospodar» pra-

vi, da piše s tem namenom, da bi ga bralci razumeli. Kako pak! Se vsaka črka v «Gospodarju» je veljala le slepariji in niti ena pouka bralcev. Kam bi pa prišel «Pijani gospodar», če bi ljudje razumeli podlosti, ki jih je on ljudec?

(Bojazljivi in najbrže tudi zelo navivni gospodje) morajo biti v Mariboru pri sodnji in policiji, da so se ustavili sredi pota in pripustili, da je izšla taka številka «Pijanega gospodarja», kakršna je ravno 43. Ali gospodje res ne razumejo, kam vodi taka pisava? Ali gospodje res ne vedo, kako razume po hujskačkih zapeljano ljudstvo glasilo vseh hujskačev, «Pijanega gospodarja»!

(Iz Besnice.) Dne 15. oktobra je preminula v Besnici žena našega zaupnika, tovariša Antona Zagarja. Zapustila je sedem otrok, izmed katerih ima najstarejši 13 let. Bila je blaga žena in dobra mati. Blag ji spomin!

(Graščina Hmeljnik na Dolenjskem.) Kakor vse kaže, je pri nas agrarna reforma samo sredstvo za slepitev ljudi. Najprej so postavili graščino, spadajočo pod agrarno reformo, pod nadzorstvo, nato so dali izvrševalno moč občinskim agrarnim uradom in na vse zadnje pa so utihnil tudi ti. Sedaj delajo graščaki, oziroma njih vodilni uradniki, z nami ubogimi kmeti-bajtarji, kar hočejo. Na hmeljniški graščini smo imeli vedno čez 20 hektarjev zemlje v najemu, sedaj je imamo na samo 7 hektarjev. Vso drugo zemljo so vzeli za sebe gospodje uradniki, ki pravijo, da je to njihov deputat. Ko smo se kmetje zaradi tega obrnili na g. barona, je le-ta odredil, naj da upravitelj posestva, gozdni mojster Rabas, zemljo v najem. Ta priseljeni češki Nemeč si pa domišlja, da je graščina njegova in na noben način noče dati v najem zemljišč, ki leže v pušči. Prosimo načelnštvo SKS., naj priredi zaradi te zadeve shod, na katerem bomo odkrili vse protipostavnosti, katere moramo prenašati kmetje od graščinske uprave. Vi, gospodje na Hmeljniku, pa si zapomnite, da živite od našega jugoslovenskega kruha! Če se pa ne mislite po tem ravnati, potem Vas bomo že še naučili spoštovati zakone in naše ljudstvo!

(Iz Meivod.) Ljubljanski «Novi čas» z dne 27. oktobra je objavil nesramen dopis, ki je prav značilen za klerikalne obrekovalce. Noben pošteni kmet ne bi zlorabljal nesreče, kakršna se je pripetila v papirnici v Goricanah, v strankarske namene. «Novi čas» pa porablja tudi tako nesrečo za svojo podlo kleveto, ker piše namreč, da so zaslačili nekoga, ki je samostojno kradel. Podlost brez primer! Dotičnik, ki je kradel, ni bil noben samostojnež, temveč vnet pristaš SLS. Tako je volil pri volitvah v ustavodajno skupščino listo SLS in tudi pri občinski volitvi je oddal svoj glas za SLS. Čemu očitate torej njegove grehe nam? Če spije kak kozareček vina pri kakem našem pristaši, zato vendar še ni naš pristaš. Klerikalnim dopisnikom naj povemo čisto resno: Cele knjige bi mogli napisati, če bi popisovali grehe raznih klerikalnih petelinov. Pazite, da nas ne mine potrpežljivost, ker bomo sicer udarili tako, da bo marsikomu pošteno po ušesih brnelo! — Samostojni Meivodčani.

(Iz Radovljice.) Dne 20. oktobra je bil občni zbor hranilnice v Radovljici, in sicer velepomemben občni zbor, kajti na tem občnem zboru je bila hranilnica prenovljena, občni zbor sam je pokazal, da je enih misli z združnim ravnateljem hranilnice, ki je v težkih časih pokazal, da zna voditi zavod tako kakor treba. Nekateri so hoteli pod vodstvom strankarske zagroženega takratnega kaplana v Radovljici, sedaj župnika v Bohinjski Beli, g. Drolca, zavod popolnoma podjarmiti svojemu, samo po imenu kmetškemu zavodu. To bi bil pogin hranilnice in samo v korist radovljiške gospe. Požrtvovalnosti nekaterih članov nadzorstva, posebno g. Paplerja, ki je zastavil vse svoje premoženje, pa se je zabvaliti, da je zavod srečno preстал vse težke čase. Pri tem ima tudi veliko zaslugo ravnatelj zavoda, g. Spicer, ki je skoraj zastoj deloval na korist zavoda. Tako je dandan- ta zavod izmed najbolj trdnih v vsem okraju, ker nima niti vinarja vojnega nosilca, rezervni sklad pa znaša, če vračunamo tudi hišo en in pol milijona kron. Zato zaslužijo zavod za upanje vsega občinstva, ki naj vlaga svoj denar le pri našem zavodu. Hranilne vloge obreštuje hranilnica po štiri odstotke. Ker je hranilnica sedaj resnično v rokah kmetov in obrtnikov, da jo podpirajo. Svoji k svojim! V načelnštvo je izvolil občni zbor te-le gospe: Pogačnik, krojač v Radovljici (predsednik); dr. Dobrava, odvetnik (podpredsednik); Perc, pek v Radovljici; Erzen, posestnik v Zupuzah in Deriš, industrijec v Lancovom. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: Ivan Zark, posestnik v Lescah; Ivan Azman, posestnik v Hrašah; Alojzij Popler, posestnik v Bohinjski Beli; Janko Šumi, mesar v Les-

cah in Egidij Šiferer, učitelj na Jesenicah. Hranilnica je torej v dobrih rokah! Čestitamo torej zavodu!

(Iz Trebnjega.) V 20. številki «Lovca» se nekdo jako nedostojno in nestvarno zaganja v tukajšnje lovske razmere. Učiti inteligenta dostojnosti, nam kmetom pač ne pristaja. Dovoliti si pa moramo nekaj stvarnih opask. Trebnjski občinski lov je imela do sedaj v najemu tukajšnja gospoda za neznan to vso. Da se je našlo nekaj pogumnih kmetov, ki so pri zadnji dražbi zdržali, oziroma prevzeli, lov za približno 160kratno prejšnjo vso, za občino gotovo ni majhna korist. Naši gospodi se je seveda s tem zgodila velika krivica. Ko se je celo «Lovca» nekaj kmetških najemnikov puško v roki v ta gospodi pridržana lovišča, je bil to višek kmetške nesramnosti. Najpogumnejši izmed gospodov je zbral zato vse znane mu lovske posovke in jih poslal kot odprto ovadbo potem «Lovca» okrajnemu glavarstvu in «Slovenskemu lovskeemu društvu». V ovadbi obtožuje kmete, da so priznali zanjkarji, divji lovci, vojni dobičkarji, mrljarji, da se jim iskrijo oči strasti in da bodo streljali staro in mlado, breje ali prosto — sploh vse kar od kraja. Dalje se roti pri svoji lovski časti, ki je pa ni imel toliko, da bi se pod ovadbo, produkt svoje inteligence, tudi podpisal. Svoje ovadbe na seveda ni podprl, oziroma ni mogel podpreti niti z enim primerom kršenja lovskega zakona. Smetovali bi dotičnemu gospodu, naj unorabi raje svoj prosti čas, katerega ima dovolj na dan, v to, da poišče konkretne primere ter jih odda pristojnemu oblastvu. Za uspeh mu seveda ne moremo lamčiti. Vse drugo, kar je blagovollil ta gospod podati v «Lovcu», pa ni nič drugega kakor kričanje razposatenega, hudo žaljenega otroka, ki ne miruje prej, dokler ne okusi očetove šibe.

Politične vesti.

(Kralj se vrnil v domovino.) V soboto se je peljal skozi Ljubljano naš kralj Aleksander, ki je popolnoma okrevel. V Ljubljani ga je pozdravil pokrajinski namestnik Hribar, ki je spremljal nato kralja do Zidanega mosta ter mu poročal o prilikah v Sloveniji, za katere se je kralj zelo zanimal. Kralj je naročil ministru Hribarju, naj izporeči vsem Slovincem njegov pozdrav. — Kralja je spremljal ministrski predsednik Pašič. Da je prišel kralj tako pozno v Beograd, so krive madžarske in albanske homatije. Kralj je branil z uspehom našo stvar in dosegel, da je odobrila Francija naše stališče. In tako je skoro obenem s kraljem došlo v Beograd tudi Brianovo pismo, s katerim se naznanja sprejem naših zahtev glede Madžarske. Zivel naš kralj Aleksander!

(Važna seja skupščine.) V soboto dne 29. oktobra je bila važna in velika seja skupščine. Važna, ker so se je udeležili skoraj vsi poslanci in nastopili tako enotno, da moremo dati seji tudi častni naslov velike seje. Manjkali so samo Radič in njegovi Hiperhrvati, ki so s tem pokazali svojo neresnost in svoj brezpatriotizem.

(Izjava vlade.) V imenu vlade je podal začasni predsednik vlade, minister Triškovič, kratko in jedrnat izjavo, s katero je pojasnil položaj, nastal vsled Karlove pustolovščine. Spominjal se je vseh žrtev, ki jih je izza leta 1912. doprinesel naš jugoslovenski narod za svojo svobodo, za katero ga je hotel Karel ob svojem prvem puču v mesecu marcu oslepariti. Složni in energični nastop male antante je tedaj to preprečil. Sedaj je ponovil Karel svoj poizkus, in sicer v veliko bolj nevarnih okoliščinah. Imenoval je svojo vlado, svojega zapovednika armadi, ki se še ni prilagodila mirovni pogodbi. Zato smo bili prisiljeni hitro nastopiti in v zvezi z malo antanto staviti svoje odločne zahteve. Hočemo mir, toda, če bo treba, bomo uveljavili svojo voljo tudi z orožjem.

(Izjave strank.) Po izjavi ministra Triškoviča so podali po vrsti zastopniki vseh strank svoje izjave, s katerimi so odobrili stališče in ukrepe vlade. Za mohamedance je govoril Kurbegović, za socialne demokrate dr. Korun, za klerikalce Dulbič, za republikance Djonović, za SKS. tovariš Rajar, za zemljoradnike Lazič, za demokrate Davidović in za radikalce Ljuba Jovanović. S kratkim govorom je nato zaključil predsednik dr. Ivan Ribar pomembno sejo.

(Izjava našega kluba.) ki jo je podal tovariš Rajar, se je glasila tako-le: Gospodje poslanci! Dovo-

lite mi, da izpregovorim o tej važni stvari tudi jaz nekoliko besedi. Kot kmetijski zastopnik imam čast govoriti v imenu onega stanu, ki najbolj potrebuje mir in red v državi. Potrebuje ju zagraditi, ker je navezan na svojo grudo, na kateri želi ostati, in ki jo želi obdelovati, da se more gospodarsko razvijati. Vseled tega je poizkus vpostavitve habsburške dinastije na Madžarskem našega kmeta neprijetno vznemiril in ozlovoljil. Ozlovoljil pred vsem zaradi tega, ker se je Karlov restavratorski poizkus, kakor znano, v kratkem že ponovil. Odobravam popolnoma korake, ki jih je naša vlada doslej ukrejala sporazumno z našimi zavezniki — Češkoslovaško in Rumunsko — da se zatre Karlov restavratorski poizkus že v krali. Ne mogel bi pa odobravati, ako bi vlada poslušala nasvete s katerekoli strani ter se zadovoljila samo z odstranitvijo našega bivšega tlačitelja Karla in s praznimi obljubami, ki bi ostale le na papirju. Naglasil sem že, da naš kmetijski stan želi in potrebuje trajen mir. Zato zahtevam, da se nam tak mir brezpogojno zagarči, in sicer z garancijami, ki bodo za vedno onemogočile vsak nadaljnji podobni poizkus ne samo avtoriteta Karla, nego tudi vseh ostalih mnogobrojnih Habsburžanov. (Klic: Tako je!) Želim pa obenem, da se krivci in provzročitelji tega ne samo za našo državo, ampak za vso Evropo opasneje vznemirjenja tako občutno kaznujejo, da jih bo za vedno minila volja, še kdaj poizkušati z enakimi vznemirljivimi in šarlatanskimi avanturami. Miren narod smo, ki držijo in je vedno držal dano besedo, ki pa hoče imeti odkritosrčen in trajen mir. V dosedo tega cilja je naš klub pripravljen vlado tudi v bodoče krepko podpirati. Živela naša svoboda! Živela ujedinjena neodvisna jugoslovenska država! (Zivahno odobravanje in ploskanje).

(Kje je dr. Korošec?) Sobotna skupščinska seja je bila največje važnosti. Zategadelj so podali v imenu strank izjave najprijavnejši zastopniki posameznih klubov. Po tem parlamentarnem običaju pa se niso ravnali klerikalci. Njih voditelj dr. Korošec sploh ni bil v Beogradu, temveč je goštaril po Gorenjskem. Klerikalci so ali namenoma omalovaževali tako pomembno sejo, ali pa so tako malomarni, da manjkajo celo tedaj, ko gre za največja vprašanja? Naj bo stvar že kakorkoli, sramota za dr. Korošca je, da je manjkal. Prav posebno pa še zategadelj, ker so ravno klerikalci najbolj kričali po parlamentu.

(Neverjetnosti). Na Viču je imel nekaj dni pred Karlovim pučem dr. Korošec tajejn sestanek, na katerem je opozarjal klerikalne modrijane na nevarnost, ki nam preti, če pride do vojne — čujete in strmite! — med Japonci in Amerikanci. Ko je to poročal «Slovenski Narod», smo mislili, da si je dovolil ta list šalo, iz «Slovenca» pa smo nato zvedeli, da je ta neverjetnost kruta resnica. In gospod dr. Korošec se še upa dati drugim politične nauke, ko strelja take kozle, kakršnih bi se sramoval vsak politični analfabet.

(Zborovanje hrvaškega bloka.) V Zagrebu je bilo tajno zborovanje hrvaškega bloka, ki se ga je udeležil tudi Pričev kompanion dr. Ivanič, ki mora imeti pač presneto dobre živce, da je mogel vztrajati med temi srbofobi. Zborovanje naj bi predstavljalo nekak hrvaški sabor, katerega so tudi slovesno zahtevali. Dalje so slovesno proglasili dinastijo Habsburžanov za odstavljeno, kakor da se to ne bi bilo zgodilo že leta 1918. Za zabelo pa je proglasil Stipica Radić, da leta 1922 ne sme biti na Hrvaškem nobenega analfabeta več! Zeleli bi zelo, da bi se Stipici to posrečilo, ampak stvar je le malo predebela. Da, da, na Hrvaškem imajo tudi politikarje!

(Tudi Radić lojalen). Ker je bila izjava, ki jo je podala Radićeva stranka ob Karlovem puču tako konfuzna, da bi se znala napačno tolmačiti, je obiskal Radić pokrajinskega namestnika v Zagrebu in mu izporočil, da tudi Radićevci odobravajo stališče naše vlade.

(Karlov odgon). Karlov poizkus je popolnoma ponesrečil. Karla so namreč odvedli na angleško topovsko ladjo, ki ga odpelje v Črno morje, kjer ga bo prevzela angleška križarka. Le-ta ga bo odpeljala nato na portugalski otok Madeiro, kjer

ostane dosmrtni jetnik. Ker se Karel noče odpovedati madžarskemu prestolu, zato ga bo budimpeštanski parlament odstavil.

(Akcija male antante). Zastopniki male antante so izročili v Budimpešti noto, s katero zahtevajo detronizacijo vseh Habsburžanov. Zastopniki velike antante so se tej zahtevi pridružili.

(Uspeh male antante). Predsednik francoske vlade Brian je izporočil, da pristaja velika antanta na zahteve male antante, to je, da se vsi Habsburžani izženejo iz Madžarske in da se izvrši razorožitev Madžarske pod nadzorstvom male antante.

(Naša zahteva) je nadalje, da mora plačati Madžarska stroške, ki jih imamo z mobilizacijo, ker je jasno, da je mobilizacijo povzročila samo Madžarska. Ker nima Madžarska dosti denarja, bomo dobili mi najbrže dovoljenje za ukoriščenje pečujških premogokopov, in sicer za toliko časa dokler ne bodo poplačani vsi stroški naše mobilizacije.

(Figa-mož). Švicarska vlada je izdala uradno izjavo, s katero ugotavlja, da je Karel dvakrat prelomil dano častno besedo.

(Izgnano Karlovo spremstvo). Švicarska vlada je izgnala iz Švice vse uglednejše osebe Karlovega spremstva, to je bivšega nadvojvoda Makska, škofa dr. Cajola, grofa Ledehovskega, kapetana v. Sonto, kapetana Bergmana in še štiri druge osebe.

(Beneški sporazum). Dasi Madžari in za njimi seveda tudi Italijani silno hvalijo beneški sporazum, ga vendar gazio na vseh koncih in krajih. Tako je prišlo v avstrijski kraj Varnsdorf okoli 150 oboroženih Madžarov in napadlo avstrijsko patroljo. Naslednji dan so napadle druge madžarske čete avstrijske orožnike pri Bruku ob Litvi. Vsi dogovori so za Madžare samo krpa papirja.

(Albanija). Naše čete so pod poveljstvom generala Smiljanica zasedle črto generala Franchet D'Espereyja (strategično linijo, ki so jo določili Francozi). Albanci napadajo mestoma naše čete, ki jih pa vedno z velikimi izgubami odbivajo. Albanske čete štejejo 12.000 mož.

(Italijanski kralj ne pride v Trst). Italijanski kralj, ki je praznoval te dni srebrno poroko, bi moral priti dne 4. novembra v Trst. Julijska Benečija je bila v ta namen že prepravljena po detektivih. Najbrže so le-ti spoznali, da stoji stvar slabo. In tako se je laški kralj zbel in odpovedal svoj prihod v Trst. Ubogi Tržačani, ki niso niti deležni milosti, ki je bila izkazana nemškemu Tirolcem!

(Mirovna pogodba z Nemčijo). Avstrijo in Madžarsko je ameriški senat odobrila z veliko večino. V zvezi s tem bodo odpoklicane ameriške čete iz Francije. Obenem se bo sedaj rešilo tudi vprašanje zaplenjenega premoženja nemških državljanov, ki znaša okoli 400 milijonov dolarjev.

Raznoterosti.

(Skandalozno postopanje z gorškimi begunci.) Po izbruhu vojne z Italijo so morali naši bratje iz dobroske okolice zapustiti svoj rodni dom in oditi na Češko, kjer so jim vsled njih pridnosti ponujali češko državljanstvo in zemljo. Kljub temu pa so ostali zvesti nam in prišli v taborišče Strnišče pri Ptuj, kjer se jim je razmeroma še dobro godilo. Ko se je pa taborišče v Strnišču opustilo, jim je ljubljanska direkcija za agrarno reformo pismeno obljubila, da dobe stanovanja, travnike in že posejane njive v izmeri pet hektarov, če se naselijo na veleposestvu grofa Esterhazija, ki se je nahajalo pod agrarno reformo. Ko so ti reveži prišli v Dolno Lendavo, so pa spoznali, da so vse obljube — laž. Vtaknili so jih namreč v nezdrave luknje, dobili niso ne stanovanj in ne zemlje in srečen je bil dotičnik, ki je mogel zaslužiti vsaj 20 kron na dan. Sedaj, ko se bliža zima, so nesečni brezdomovinci brez obleke, brez stanovanja in brez sredstev. To je škandal, ki mu ni para! Zahtevamo, da agrarna direkcija brez vsakega birokratstva takoj odredi potrebno, da bo to bedno ljudstvo prišlo do svojih pravic.

(Obsodba Draškovičevih morilcev.) V sredo dne 26. oktobra je bila izrečena sodba nad Draškovičevimi morilci. Sodna dvorana je bila prenapolnjena občinstva, ki je nestrno pričakovalo izida obsodbe. Točno ob devetih dopoldne so prišli v dvorano sodniki, oblečeni vsi v črna oblačila, takoj za njimi pa so pripeljali obtožence, ki so bili navidezno mirni. Vendar pa se je videlo, da v njih notranjosti ni tako mirno kakor bi radi pokazali. Z jasnim glasom je prebral nato predsednik sodišča razsodbo, po kateri so bili obsojeni: Morilec Alija Alijagić na smrt, Rodoljub Celaković na 15letno, Dimitrije Lopandić na 15letno, Nikola Petrović na 15letno in Stevo Ivanović na dveletno ječo. Nebojša Marinković je bil oproščen. Ko so poznali obtožence razsodbo, so siloma zatrli vsak znak nemira. Samo Alijagiću je srce tako zabilo, da je izgledalo, kakor da bi mu hotelo prebrati prsa. Obtoženci so vložili ničnostno pritožbo.

(Koliko Jugoslovanov sme v Ameriko?) Zaradi velike brezposelnosti v Ameriki kakor tudi na zahtevo organiziranega delavstva, ki se boji konkurence cenih delavskih izseljeniških moči, je Amerika zopet znatno omejila število doseljencev. Za podlago je vzela štetje iz leta 1910. S tem se je zgodila Jugoslovanom velika krivica, katere so pa največ sami krivi, ker so se vpisovali običajno za Avstrije. Zato je bilo mogoče, da so se določile kvote posameznih dežel tako-le: Vseliti se sme na leto: Italijanov 42.021, Avstrijcev 7444, Jugoslovanov 6405 in Rečanov 71. Izmed teh se jih sme izseliti v enem mesecu samo petina; Jugoslovanov torej 1281. Jugoslovane, ki bi prišli v Ameriko potem, ko bo to število že polno, bodo poslani na njih stroške nazaj. Torej pozor!

(Jugoslovske dijake) so izključili iz visoke šole v Ljubnu. Izključitev se je izvršila na zahtevo nemških dijakov, med katerimi so bili tudi naši državljani, sinovi naših državnih uradnikov. To je zahvala za našo dobroto! Namen izključitve naših dijakov je, da ne bi imeli mi dovolj lastnega uradništva in bi potem še nadalje hodili k nam v službo nemški uradniki.

(Maribor brez elektrike.) Zadnji vihar je prevrnil dva stebra električnega daljnovoda: velike falske elektrarne, vsled česar je bil Maribor dva dni brez elektrike. Namesto da bi škodo takoj popravili, sta se falska elektrarna in mariborska občina prepirali, kdo je dolžan popraviti škodo.

(Dobrotnica slepcev.) V Ljubljani je umrla dne 24. oktobra gospodična Marija Križman, ki je volila vse svoje premoženje slepcem. Med drugimi jim je zapustila hišo na Karlovski cesti št. 5 v Ljubljani. Pevski zbor slepcev je zapel svoji dobrotnici na njeni zadnji poti dve žalostinki. Naj v miru počiva!

(Velikanski požar v Beogradu.) V ponedeljek dne 24. oktobra ob desetih zvečer je izbruhnil v Beogradu velikanski požar, da so bile vse bližnje ulice razsvetljene kakor pri bellem dnevu. Takoj, ko je požar nastal, so hiteli na lice mesta gasilci, vojaštvo, orožniške patrolje na konjih in konjenica. Gorelo je osrednje skladišče železniške postaje, in sicer sodi s petrolejem, bencinom in nafto. Ker je pihal močan veter, je bila skoraj v plamenu tudi kurilnica. Z velikanskim naporom se je posrečilo vojaštvo in železničarjem, da so izpraznili večino skladišča, preden jih je obel plamen. Vročina je bila tako neznosna, da jo je bilo čutiti kilometer daleč. Od časa do časa je eksplodiral bencin, vsled česar je nastala med občinstvom prava panika. Okoli polnoči, ko se je zrušila streha kurilnice, je švignil z novo močjo plamen proti nebu. Takoj nato je objel tudi skladišče za brzovozno blago, ki je bilo že izpraznjeno. Dasi so vivali cele potoke vode na pogorišče, je bilo vendar vse zaman, kajti vse je bilo od petroleja, bencina in nafte namočeno. Izgledalo je, kakor da se ogenj ne bo dal omejiti. Končno so se pokazali vendar prvi znaki omejitve požara. Gorelo pa je še ves terek. Sumi se, da je bil požar podtaknjen, ker so prijeli nekega delavca, ki je hodil z gorečo svečo okoli skladišča. Škoda je ogromna. Samo blago, ki je zgorelo v enem skladišču, cenijo na tri milijone dinarjev, pri čemer pa ni všteto tisto, kar je bilo pokradeno. Vse polno ta-

lov so že prijeli, ker so pomagali pri rešitnem delu s tem, da so odnašali iz skladišč stvari za sebe.

(Požar na ljubljanskem kolodvoru.) V četrtek dne 27. oktobra se je vnel na ljubljanskem kolodvoru odprt vagon, natovorjen s petrolejskimi sodi. Po triurnem naporom delu se je posrečilo ogenj udušiti in rešiti celo nekaj sodov. Pri reševalnih delih je ponesrečil gasilec Ferdinand Podlogar, ki je padel z vagona in mu je pri tem bušnil goreči petrolej v obraz. Prepeljali so ga v bolnico. Škoda je nad pol milijona kron.

(Požar v Česnjici.) V Česnjici pri Železnikih je doslej neznan požigalec zažgal veliki kozolec posestnika Mesca. Kozolec, ki je bil napolnjen s senom, slamo in drvni, je pogorel do tal. Škoda znaša nad 80.000 kron.

(Žrtve poklica.) Dne 26. oktobra je umrl v ljubljanski bolnici delavec Jamnik, ki je dobil pri gašenju požara v papirnici v Goričanah smrtno poškodbe. N. v. m. p!

(Vseled nesrečne ljubezni) se je obesil v gozdu med Žičami in Rovi posestnikov sin Ciril Kosmatin. Nasel ga je lesni trgovec Jakob Pogajnik.

(Detomorilka.) Ob lžanski cesti v Ljubljani so našli dne 5. septembra mrtvo truplo novorojenčka. Po večtedenskih poizvedbah se je dognalo, da je novorojenčka ubila in nato zakopala njegova nezakonska mati Marija Lesica iz Vrbljen. Detomorilko so dali pod ključ.

(Smolo je imel) kolar Janez Vidmar. Na Miklošičevi cesti v Ljubljani je ukradel Ivanu Carmanu kolo in se veselo odpeljal. Toda Carman je tatvino pravočasno zapazil in jo izporočil stražniku. Še preden je mogel uzmovič izginiti za vogalom, ga je že potegnil stražnik s kolesa. Brez kolesa so ga pripeljali nato v zapor.

(Vojna sila Madžarske.) V zmislu trianonske mirovne pogodbe je sprejela Madžarska te-le vojaške obveze: 1.) Vojaška dolžnost se odpravi in uvede se vojska dobrovoljcev, ki služijo 12 let. 2.) Število vojske sme znašati največ 35.000 mož, izmed katerih sme biti samo 1750 častnikov in 2333 podčastnikov. 3.) Madžarska sme imeti samo 40.250 pušk, 515 strojnih pušk, 70 minometov in 105 lahkih topov (največji dopustni kaliber 10,5 cm). 4.) Postaviti se smejo tri pehotne divizije, ena konjeniška divizija in sedem kombiniranih brigad. 5.) Število orožnikov, policajev in pripadnikov drugih čet ne sme biti večje kot leta 1913. — Tako se glasi trianonski dogovor, ki je že stopil v veljavo. V resnici pa se Madžarska za dogovor niti ne zmeni. Poleti je štela madžarska armada sedem popolnih pehotnih divizij in eno konjeniško divizijo s skupaj 70 tisoč možmi. Poleg tega pa so bili sformirani še razni drugi oddelki, ki so šteli 50.000 do 60.000 mož. Ko je stopil trianonski dogovor v veljavo, je Madžarska, namesto da bi znižala vojsko, vpoklicala še en letnik (1900.) in v poslednjem času pet novih letnikov. Namesto 35.000 vojakov ima tako danes Madžarska nad 200.000 dobro oboroženih mož. Ker je v Madžarski velika tvornica za topove (podružnica Škodove tvornice) in ker je tam tudi dosti drugih tvornic, pomeni Madžarska resno vojaško silo. Zategadelj je razumljivo, da naša država tega gizenja trianonskega dogovora ne more trpeti in da zahteva takšno razorožitev Madžarske, kakršno zahteva mirovna pogodba. Jasno pa je tudi, da se mora razorožitev izvršiti pod kontrolo male antante, ker drugače bi nas Madžari osleparili.

(Koliko je avtomobilov po velikih državah?) Amerika ima 9.200.000 avtomobilov in pride en avtomobil že na 11 ljudi. Anglija jih ima samo 560.000, tako da pride na 83 prebivalcev en avtomobil. Ze veliko bolj revna je Francija s 120.000 avtomobili; v Franciji pride šele na 344 ljudi en avtomobil. Na četrtem mestu je Nemčija s 70.000 avtomobili; tam ima šele 799 ljudi en avtomobil. In kje smo še mi!

(Najdražja slika.) V Londonu je prodal vojvoda vestminstrski dve sliki, in sicer Gensburuovega «Modrega dečka» in Rejnoldovo «Gospo Sidon kot tragično muzo». Za prvo sliko je dobil ogromno vsoto 170 tisoč funtsterlingov ali 170 milijonov naših kron. To je najvišja cena, ki jo je sploh kdajkoli dosegla kakšna slika.

(Lovski blagor.) V nedeljo dne 23. oktobra so imeli ljubljanski lovci zlat dan. Skoraj vsakdo se je vračal z lova z mastnim zajcem. Začuden so gledali ljudje, odkod ta sreča nedeljskih lovcev. Pa je bila skoraj rešena uganka. Dan poprej so imeli vojaki strelske vaje in so pri tem ubili več zajcev, večino pa prepodili iz skrivališč. Pa so prišli lovci in pobrali, kar so jim pripravili vojaki. Lovski blagor!

(Za kratek čas.) Novodobna mladina. K lekarnarju je prišel šolarček in zahteval sredstvo proti slabim posledicam kajenja. Ves začuden ga je vprašal lekarnar: «Kaj, tako mlad, pa že kadiš!» Nato je odvrnil šolarček: «Toda saj to ni zame. Oče je pokadil eno izmed mojih vržink, pa so mu bile premočne in postalo mu je slabo.» — P o b o ž n a želja. A—hacelj in B—hacelj sta gledala pogreb, pri katerem je igrala godba. A—hacelj: «Lepo je, če igra komu pri pogrebu godba. Ali ne?» B—hacelj: «Ne!» A—hacelj: «Kaj, Ti bi raje imel, da bi Ti pri pogrebu ne igrala godba?» B—hacelj: «Ne!» A—hacelj: «Kaj bi pa potem za vruga rad?» B—hacelj: «Da sploh ne bi bil pokopan!» — Lep ženin. «Kaj si pa tako vesel?» «Kaj ne bi bil, saj se je poročila moja nevesta!» — Uloge sta si razdelila. «Kako pa kaj živis s svojo ženo?» «Oh, hvala, prav dobro! Razdelila sva si uloge. Ona gospoduje čez kuhinjo, hišo, posle in kar je drugega, jaz pa smem kanarčku reči, kar hočem. Drugega dela nimam!»

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Uvoz živine v Italijo zopet dovoljen.) Italijanska vlada je dvignila uvozno prepoved na jugoslovensko živino, vsled česar je izvoz živine v Italijo zopet dovoljen. Opozarjamo na to vse kmetovalce, da ne bodo prodajali živine pod ceno.

(Za izvoz živine v Italijo) je potreben vizum italijanskega konzulata. Ministrstvo za kmetijstvo naznanja, da zahtevajo italijanska oblastva na vseh potrdilih o zdravosti živine, mesa ali mesnih izdelkov, ki se uvajajo v Italijo, vizum italijanskega konzulata. Sicer ni to nič drugega kakor odiranje naših ljudi in najbrže tudi lepa prilika, da dobe italijanski mešetarji monopol za izvoz živine, toda za enkrat se je treba po tem ravnati. Skrbite pa, da bo plačal vizum vedno le izvoznik!

(Trošarina na vino.) Ker še vedno ne vlada pri vinogradnikih popolna jasnost glede plačevanja trošarine, objavljamo najvažnejše določbe trošarinskega pravilnika. Po tem pravilniku mora vsak vinogradnik prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole svoj letošnji vinski pridelek. Vinogradniki, ki prodajajo vino na drobno, in gostilničarji morajo prijaviti vino 24 ur pred vkletenjem, drugi vinogradniki pa 24 ur po ukletenju. Kdor tega ne stori, mora plačati petkratno do desetkratno trošarino in poleg tega se mu zapleni v korist države še vino s posodo vred. — Prijaviti je treba tudi vsako oddajo vina, in sicer se mora navesti, komu, kdaj in koliko vina je bilo prodanega. Če vinogradnik ne prijavi vsega pridelka, se smatra to za tihotapljenje in se mu vse vino zapleni (zapečrti). Mošt in novo vino, ki se rado pokvari, se smeta z vinogradnikom privoljenjem prodati na javni dražbi, izkupiček pa ostane na davčnem uradu do pravnomočnosti razsodbe. Ker večina vinogradnikov tega ni vedela, se je postopalo do sedaj z vso obrznostjo. Od sedaj se nameravajo postopati oblastva proti vsem, ki se ne bi ravnali po pravilniku, z vso strogostjo. Opozarjamo vse vinogradnike na nastopne pravilnikove člene: Po členu 88. novega trošarinskega pravilnika se ustavi nadaljnja kazensko postopanje samo tedaj, če plača obdolženec poleg navadne trošarine še petkratno trošarino kot kazen (skupaj torej 840 K za hektoliter), da se odpove pritožbi in ta plača takso po tarifni postavki 229. Toda tudi v tem primeru se mu vino zapleni. Vsako znižanje ali vsaka odpustitev kazni je po zakonu prepovedana. — Glede zganjke uhe omenimo to-le: Davka prosto se sme kupiti samo lastni pridelek na lastnem posestvu. Kolikšno je treba prijaviti občinskemu uradu. Za izposojevanje kotla se sme plačati z zganjanjem le, če je bila za to zganjanje plačana državna trošarina. — Opozarjamo vse prizadete, da se ravnajo po teh določilih, ker se izognejo na ta način vsem kaznim. Ker so kazni stroge, zato se ravnajte po zakonu!

(Sodišče za pobiranje draginje) je začelo dne 24. oktobra poslovanje tudi v Ljubljani. Vsi prodalniki življenjskih potrebščin morajo imeti cene svojih pridelkov jasno označene. Kdor nima stalnega kraja za prodajo, je od te do-

kože izvzet. Enako se ne sme prodajati ali kupovati življenskih potrebščin preko določenih maksimalnih cen. Prestopke bo kaznovalo spredaj imenovano sodišče, in sicer s globami od 1000 do 10.000 dinarjev.

(Čilski soliter.) Mnogi, ki so letos napravili poizkuse s čilskim solitrom, vprašujejo, če je mogoče kupiti čilski soliter in po kakšni ceni. Na ta vprašanja izporočam, da se čilski soliter pri nas sedaj še ne prodaja zaradi visoke cene. Kilogram solitra bi stal franko Ljubljana kakih 10 do 12 kron. Kadar bo ob izboljšani kupovalni vrednosti našega denarja uvoz solitra mogoč, ga bodo gotovo zopet oddajale «Kmetijska družba». «Gospodarska zveza» I. dr. Delegacija proizvajalcev čilskega solitra za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev se s prodajo solitra ne peča, marveč deluje le v strogo kmetijskoznanstvenem oziru. — Dipl. agr. A. J a m n i k v Ljubljani.

(Drugi veliki semenj vzorcev v Ljubljani) bo v jeseni leta 1922. Otvoritev in zaključni dan še nista natančno določena, na vsak način pa bo semenj ali v drugi polovici meseca avgusta ali pa v prvi polovici meseca septembra. Natančni termin se bo v kratkem naznanil. Zanimanje za prihodnji ljubljanski semenj vzorcev je že sedaj zelo veliko. Semenj bo gotovo mnogo večji in obširnejši kakor je bil letošnji. Dober sloves, ki si ga je veliki semenj ob svoji prvi otvoritvi tako v notranjosti države kakor v inozemstvu priboril, jamči razstavljalcem in nakupovalcem tudi v prihodnjem letu najboljše trgovske uspehe.

(Državna investicijska posojila) je bilo podpisane v Srbiji 100, na

Hrvaškem in v Slavoniji 80, v Vojvodini 50, v Sloveniji 35, v Bosni 25 in v Dalmaciji 8 milijonov dinarjev. Neodpisanih je ostalo torej 200 milijonov dinarjev, katero vsoto bodo pokrile banke.

(Zunanje posojilo) je najel finančni minister dr. Kumanudi v Angliji, in sicer v znesku 500 milijonov zlatih dinarjev. Del posojila bo prejela naša država v blagu, to se pravi v vagonih in drugem materialu. Mislimo, da bi bilo dosti ugodneje tako posojilo najeti v Nemčiji, ker je znano, da ima Nemčija najboljše in najcenejše blago.

(Šestodstotni boni.) Razglas o izplačevanju in podaljševanju šestodstotnih državnih bonov v kronah in v dinarjih je priobčen v 129. številki «Uradnega lista pokrajinske uprave za Slovenijo».

(Zvišanje agia na uvozno carino) je zvišal finančno-gospodarski komitet za 200 odstotkov. Za zlat dinar bo treba plačati pri uvozu carine dvakrat toliko kot do sedaj.

(Dinarska veljava) se je uvedla 7 dnem 1. novembra tudi pri poštnem čekovnem uradu v Ljubljani.

(Naših bankovcev) je bilo dne 15. oktobra v prometu za 4.419.568.550 dinarjev, to je za 53.125.120 manj kakor dne 8. oktobra. Zato pa se je zmanjšala kovinska podloga za 7.631.596 dinarjev.

(Vrednost denarja.) Amerikanski dolar velja že 306 do 308 kron; francoski frank 22 kron; italijanska lira 12 kron 30 vinarjev; angleški funt šterling 1260 kron; češka krona 3 naše krone; nemška marka 1 krono 80 vinarjev in avstrijska krona 9 vinarjev.

(Čigava je južna železnica?) Zadnji občni zbor družbe južne železnice je dokazal, da je večina delnic v italijanskih rokah.

(Dve novi trgovski ladji) dobi naša država. Te dni nam bo namreč izročila Francoska dve tovorni ladji, ki sta pripadali avstro-ogrski trgovski mornarici in ki sta se nahajali do sedaj v francoskih pristaniščih.

(Vagoni iz Bolgarije.) Od 1200 železniških vagonov, ki jih mora vrtni Bolgarija Srbiji, je vrnjenih do sedaj 860. Ostale vrne Bolgarija še ta mesec. Večina vrnenih vagonov je v tako slabem stanju, da bodo uporabni šele po temeljiti popravili.

(Izvoz krompirja.) Italija je prepovedala uvoz krompirja iz Jugoslavije. Od železniške uprave že prevzeti krompir se vrača odpošiljateljem. Prav povsod deluje Italija proti nam.

(Izvoz nepredelanih črev) je dovoljen brez zavarovanja valute.

(Sliv se je izvozilo iz Srbije) med 15. septembrom in 15. oktobrom 3.352.630 kilogramov. Pekmeza pa se je izvozilo 80.660 kilogramov. Slive so se izvozile večinoma v Nemčijo.

(Kuhanje žganja iz pokvarjenega pekmeza in sadja) je dovoljeno, če se je vsled prošnje dobilo dovoljenje za kuho.

(Mariborski trg.) Na sejem dne 28. oktobra je bilo pripeljanih 5 koz in 401 prasič. Cene prasičem so bile take-le: od 3 do 4 tedne starim 80 do 100, od 5 do 6 tednov starim 150 do 200, od 6 do 8 tednov starim od 280 do 350, od 4 do 6 mesecev starim od 700 do 800, od 8 do 10 mesecev starim od 900 do 1400, eno leto starim od 1800 do 2000, poldruge leto sta-

rim od 2500 do 3500 kron; cene svinjnam so bile nastopne: plemenskim od 26 do 28, polpitanim od 34 do 36 kron za kilogram mrtve teže. Kozice so prodajali po 120 do 250 kron.

(Zitni trg.) Vseled padca naše valute so ponovno narasle cene našim poljskim pridelkom. Na drugi strani pa vplivajo visoki kurzi tujih valut zelo ugodno na kupčije s tujino, katerih se je sklenilo za znatne vsote. — Pšenica je poskočila na 1120 do 1140. Pričakuje se, da se bo ta cena še zvišala, ker je ponudb malo. Ječmen velja franko Beograd 200 dinarjev, franko Subotica pa 900 do 945 kron.

Trgovina z ovsom je slaba. Najbolj se ponuja srbski in macedonski oves. V Zagrebu se prodaja dober oves po 840 do 850 kron. Po stari koruzi se mnogo povprašuje. V Zagrebu je njena cena 840 do 850 kron, dočim se plačuje novi pridelek le po 720 do 770 kron. Cene moki so se dvignile. V Zagrebu velja kilogram moka št. 0 17 kron 50 vinarjev. Spričo slabih prometnih razmer so cene prav različne, kar pridno izrablja špekulacija. Slabe prometne razmere so tudi krivce, če ne uspeva izvoz tako kakor bi lahko.

(Novo avtomobilsko zvezo Celje-Vransko) je otvorila dne 19. oktobra neka družba iz Braslovca. Odhod z Vranskega ob 6-15 in iz Celja ob 12-30.

(Popisovanje živine in vprege v Celju) bo dne 7. novembra ob osmih zjutraj na glaziji.

(Nov veliki hotel v Zagrebu.) V Zagrebu se je združilo več bank, ki nameravajo pričeti graditi prihodnje leto velik hotel, ki bo veljal 30 mili-

jonov kron. Hotel bo stal nasproti državnemu kolodvoru in bo imel 250 tujskih sob z vsemi modernimi udobnostmi. Natečaj za gradbo hotela je že razpisan.

(Poljska bo zvišala železniške pristojbine) za celih 200 odstotkov.

Obrtnik.

Obrtniške vesti.

(Knjigovodski tečaj za obrtnike) priredi v Ljubljani urad za pospeševanje obrti. Obrtniki (mojstri in pomočniki), ki se žele udeležiti tečaja, naj se prijavijo do dne 5. novembra uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani.

(Stavka krojaških in čevljarjskih pomočnikov) v Ljubljani je končana. Krojaškim pomočnikom se povišajo plače za 33, čevljarjskim pa za 40 odstotkov.

(Nekoliko kapljic) prijetno dišečega Fellerjevega «Elsafluida», pomešanega med vodo, daje najboljšo antiseptično vodo za usta in zobe. «Elsafluid» neguje kožo na glavi, je priljubljen dodatek k vodi za umivanje ter deluje prijetno pri drgnjenju hrbtna, nog, rok in celotnega telesa. Dobiva se povsod, kjer je v zalogi francosko žganje, ali pa po pošti pri E. V. Fellerju, lekarnarju v Stubici donji, Elsa-trg št. 344 (Hrvaško).

LEPOTA

kože, obraza, vrata, rok, kakor tudi lepa rast las se more dočeti samo s razumno nego lepote. Tisočera priznanja so dospela iz vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja.

„Elsa“ **milijno mlačno milo**, najboljše blago, najčistejšo „milo lepote“; 4 kosi s samo om in poštnino 98 K.

„Elsa“ **obrazna pomada** odstrani vsako nečistost kože, solčne pege, zajedance, nabore itd. tar naredi kožo mehko, rožnatobelo in čisto; 2 porcelanasta lončka s samotom in poštnino 52 K.

„Elsa“ **Tanochina pomada za rast las** krepki kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, preprečuje prhut, prerano ovelost itd.; 2 porcelanasta lončka s samotom in poštnino 52 K.

Prodajalni dobe, če naročite najmanj 12 kosov enega predmeta, popust v naravi.

Razno: **Ljubljano mlieko** 15 K; **brkomas** 8 K; **najboljše Hega-puder** dr. Klingerja v velikih originalnih skatlah 30 K; **najčistejši Hega-puder** v patent-skatlah 30 K; **puder za gošpe** v vrečkah 5 K; **sobni prašek** v skatlah 7 K; v vrečkah 5 K; **Sachet-djava** za postilo 8 K; **Schampoo** za lase 5 K; **rumenilo**, 12 listkov 24 K; **najčistejši parum** po 40 in 50 K; **močna voda za lase** 58 K. Za te razne predmete se samot in poštnine posebe računata.

EVGEN V. PELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 344 (Hrvaško).

Po nizki ceni dobite potovalne košare lastnega izdelka,

več vrst žime in morske trave (afrik)

pri Antonu Merharju, pietarju v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 22.

žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatino in srebrnino kupite najceneje pri trvdki

Ivan Pakiž
v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Vpoštevajte oglase (insetate) v „Kmetijskem listu“!

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Primešaj „MASTIN“ krmil
Enkrat na teden eno pest.
Ako Mastina v lekarnah, trgovinah in konsumih ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane 60 kron in se jih pošlje poštnine prosto na dom.
Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, arbecio, kožne bolezni in ispušča; pri živali uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 20 kron.
Lekarna Trnkoci v Ljubljani (Slovenija) zraven rotočiva.

Trgovina z železnino
Erjavec & Turk
„pri zlati lopati“
v LJUBLJANI, Valvazorjev trg št. 7
nasproti križanski cerkve (prej Hammer schmidt-Mühleisen).

Zaloga cementsa in karbida

Brzojav iz Češkoslovaške!

Svetovnosnani poljedelski stroji združenih tvornic

Fr. Melichar-Umrath & Co.,
kakor izvorni Melicharjevi sejalni stroji, Melicharjevi stroji za košnjo,
Umrathove lokom bile, mlaticnice, samoreznice itd.,

na potu v Slovenijo.
Iščejo se zastopniki!

Dopisi naj se pošiljajo začasno na naslov:
Fr. Melichar-Umrath & Co.,
Brandys n. L., Češkoslovaška.

Kmetovalci!
Blaznikova Velika Pratika za leto 1922. je izšla.

Letošnja izdaja se odlikuje po slikah iz naše domovine in je posvečena poznanju naše države. Bivša Avstrija nam je s vsemi sredstvi spirala pogled na naše sedanje dežele, tako, da je le malo Slovencev, ki poznajo našo bogato domovino, zato si je štela «PRATIK» v dolžnost, da s podrobnim opisom naših južnih krajev seznanj svojo bralec s našo obširno domovino. — Tudi letošnja izdaja stane 3 K.

Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blaznikova Velika Pratika Vaše najstarejše kmetско glasilo!

Pratika se dobiva skoro v vseh trgovinah; kjer bi je pa ne bilo dobiti, naj se naroči naravnost v tiskarni J. Blaznika naslednikov v Ljubljani, Breg št. 12.

Stroji za obdelovanje lesa.

TURBINE. ZVONOVI.

Strojne tovarne in livarne, d. d. Ljubljana.

Menjalnica Slovenske eskomptne banke

Ljubljana

Telefon int. št. 3   Telefon int. št. 3

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevni cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posobni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

I. SANDRIN LJUBLJANA velika zaloga vsakovrstnega tuzemskega in inozemskega **USNJA** na debelo **MESTNI TRG 6**